

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

3,8 pct.; men indvirkningen på statens eller landets finansielle stilling er ikke behandlet.

Hvis man udover tilskuddene til det almindelige boligbyggeri skal anvende 50 mill. kr. ekstra årlig i de to første år, vil statens underskud i det kommende finansår, der er anslået til 65 mill. kr., stige til over 100 mill. kr. Det går ikke, og derfor er den anden forudsætning for mit partis tilslutning, at andre investeringer nedskæres tilsvarende. Da der i de forløbne år har været holdt igen på den civile bygge- og anlægsvirksomhed, vil der, som nævnt i finansministerens økonomiske oversigt, være et opsamlet behov på dette område. Her mener man altså ikke man kan nedskære investeringerne, men hvad så med de militære investeringer? Jeg spørger derfor den ærede ordfører for forslagsstillerne (Ingvard Dahl), om han og hans parti for at få bygget erstatningslejligheder til de mennesker, der bor i sommerhuse, i kælderlejligheder, i overbefolkede lejligheder og i saneringsmodne lejligheder, vil være med til at strække de militære investeringer tilsvarende. Det er altså spørgsmålet om, hvorvidt socialdemokratiet vil være med til at skabe forudsætninger for, at det forslag, det her har stillet, kan gennemføres.

En tredje forudsætning er den, at socialdemokratiet vil gøre en positiv indsats for at få byggeomkostningerne sat ned. I socialdemokraternes forslag af 27. november 1952, der var en genfremsættelse af forslaget af 18. april 1952, er der ingen bestemmelse om dette vigtige punkt, og heller ikke i bemærkningerne, men i bilaget, som ledsager lovforslaget, er nævnt visse tekniske betingelser for at opnå de yderligere tilskud. I det nu forelagte lovforslag findes en bestemmelse, hvorefter ministeren bemyndiges til at træffe særlige foranstaltninger til nedbringelse af og kontrol med omkostningerne for det ekstraordinære boligbyggeri og til at gøre ydelsen af tilskud betinget af, at byggeriet tilrettelægges med henblik på udjævning af sæsonsvingningerne indenfor byggefagene. Her tales altså kun om en bemyndigelse; der skabes ingen sikkerhed for, at der bliver truffet foranstaltninger til nedbringelse af byggeomkostningerne, men en forudsætning fra mit partis side for tilslutning til dette

byggeri må være, at det sikres, at byggeomkostningerne nedbringes.

Nu vender jeg mig til den højtærede indenrigs- og boligminister. Ministeren mente, det var ganske overflødigt, at der indførtes en sådan bemyndigelse, for han gjorde allerede nu alt, hvad der kunne gøres på dette område; men jeg vil alligevel vende mig til den højtærede minister med henblik på foranstaltninger til at sætte byggeomkostningerne ned. Det er ikke første gang, jeg her i tinget drager dette forslag frem, og ministeren har tidligere erklæret sig villig til at gøre sin indsats og udtrykt sin forventning om, at socialdemokratiet ville hjælpe ham overfor arbejdsmarkedets parter, men hvad er der sket, og hvorledes forholder det sig med produktiviteten i byggeriet sammenlignet med tiden før krigen?

Folketingsudvalget, der har behandlet de andre lovforslag vedrørende ændringer af boligstøtteloven, som er fremsat i denne rigsdagssamling, har fået tilstillet et notat af maj 1952 til boligministeriet fra prisdirektoratet vedrørende byggeomkostningerne. Det var dette notat, som det ærede medlem hr. Ingvard Dahl omtalte, og hvoraf han fremdrog visse oplysninger og drog visse konsekvenser, blandt hvilke jeg var enig i nogle, men ikke enig i slutningerne for alle punkters vedkommende.

Dette notat indholder noget meget interessant. Det fremgår således heraf, at håndværkerudgifterne siden 1939 er steget til henved 4 gange udgifterne dengang, og at stigninger i løn og materialepriser kun betinger, at håndværkerudgifterne skulle andrage ca. 280 pct. af udgifterne i 1939 i stedet for ca. 400 pct. Det anføres i dette notat, at en del af den øvrige stigning skyldes forskel i hustyper nu og tidligere, d. v. s. at det tekniske fremskridt i forbindelse med skærpede bygningstekniske krav, der betyder større sikkerhed og måske længere levetid for husene, foreløbig har betydet en fordyrelse. Men prisdirektoratet fremhæver endvidere på basis af sine beregninger, at produktiviteten i forhold til arbejdskraften er faldet mindst 15 pct. siden 1939, og at sortbørs-løn og sortbørspri- ser har deres andel i stigningen i udgifterne. Prisdirektoratet konkluderer i, at hvis noget virkelig betydningsfuldt skal opnås, er det påkrævet at søge gennemført besparelser ved samtidigt indgreb på en række områder. Der